

د مالی وزارت

رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمائي: يو مسلمان پر بل مسلمان باندې شپږ حقونه لري: ۱- دا چې ورسره مخامخ سي؛ نو سلام ور اچوه. ۲- دا چې كله هغه دعوت وكړي؛ نو قبوله ئې. ۳- دا چې كله هغه د نصيحت يا مخلصانه مشورې طلب وكړي؛ نو نصيحت يا ښه مشوره وركوه. ۴- دا چې هغه ته پرېنځي (پرچي) راسي او هغه الحمدلله ووايي؛ نو یرحمك الله وايه. ۵- دا چې كله مريض سي؛ نو د هغه عيادت كوه. ۶- دا چې كله هغه مړ سي؛ نو جنازې ته ئې ور ځه. [صحيح مسلم كتاب السلام (ص: ۲۱۳ ج: ۲)]

د افغانستان اسلامي امارت (د مالی وزارت د دعوت او ارشاد ریاست، له لوري)

ااوونیزه

پنجشنبه | د رجب المرجب ۲۱ - ۱۴۴۵ هـ / د سلواغې ۱۲ - ۲۰۲۴ ل / د فبروري ۱ - ۲۰۲۴ ز / دوهم کال / ۸۵ گڼه / ۴ مخیز

د روان ۱۴۰۲ مالي کال په لومړيو (۱۰) میاشتمو کې د گمرکونو صادرات زیات سوي دي

د مالی وزارت له لوري د هیواد په گمرکونو کې سوداگرو ته د رامنځته سوو اسانتیاوو او له فساد سره د جدي مبارزې له امله، د روان (۱۴۰۲) کال په لومړيو (۱۰) میاشتمو کې یو شمېر هیوادونو ته د څه باندې (۱۲۲) میلیارده افغانیو په ارزښت صادرات ترسره سوي دي. په ترسره سوو صادراتو کې د څه باندې

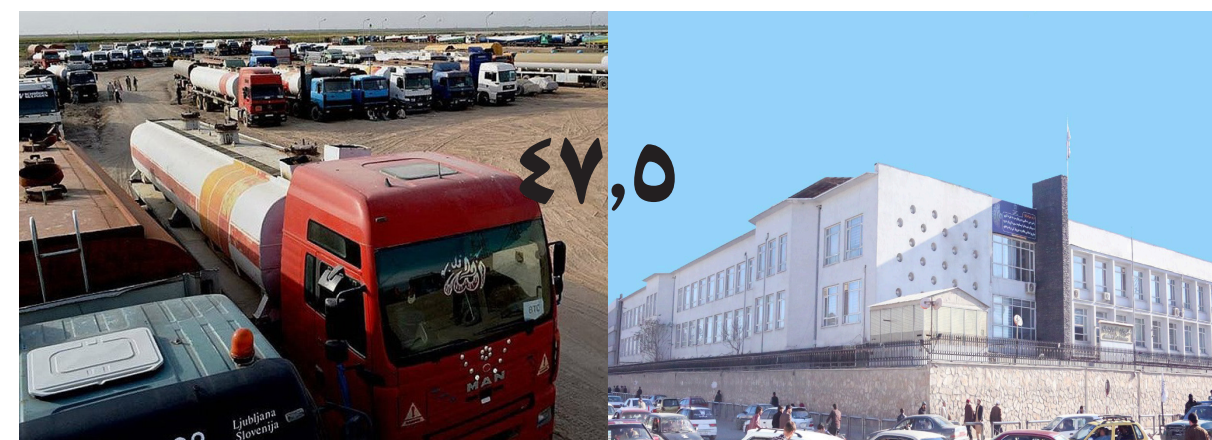
- (۴۳) میلیارده افغانیو په ارزښت مېوې
- د (۱۶) میلیارده افغانیو په ارزښت پنبه
- د (۱۷) میلیارده افغانیو په ارزښت سبزیجات

شامل دي، چې پاکستان، هندوستان او متحده عربي اماراتو ته صادر سوي دي. د مالی وزارت تل هڅه کړې، چې د کورنیو او بهرنیو سوداگرو لپاره په گمرکي طی مراحلو کې اړینې اسانتیاوې رامنځته کړي؛ ترڅو سوداگر وکولای سي په لنډه موده کې د سوداگریزو توکو گمرکي طی مراحل په اسانۍ ترسره کړي.

صادرات		۱۴۰۲ کال
مجموعه	میلیارده افغانی	
اقلام	گمرکي ارزښت	
صادراتي اقلام	۱۲۲،۶۳۳	

د مالی وزیر د بلخ په گمرک کې د (۴۷.۵) میلیونه افغانیو په ارزښت د موټرونو د تمخای جوړېدو پرانیستنه وکړه

د مالی وزیر الحاج ملا محمد ناصر اخوند، چې په رسمي سفر بلخ ولایت ته تللی د (۴۷.۵) میلیونه افغانیو په ارزښت کې د تمخای جوړېدو پرانیستنه وکړه. په دې پرانیستونو کې، چې د بلخ والي حاجي محمد یوسف وفا، د گمرکونو لوی رئیس الحاج مفتي عبدالمتین سعید، د بلخ ولایت د گمرک رئیس، د دغه ولایت مستوفي، د سوداگری او پانگوني خوني رئیس او د یو شمېر سیمه ییزو ادارو مسئولینو هم گډون کړی وو، د بلخ والي د سوداگرو د هڅوني تر څنګ وویل، چې د افغانستان اسلامي امارت د رهبري په هدایت ټولي ادارې مکلفي دي، چې په بېلابېلو برخو کې سوداگرو او پانگه والو ته لازمي اسانتیاوې چمتو کړي. د مالی وزیر وویل، چې زموږ هڅه دا ده، چې

د مالی وزیر د بلخ ولایت له والي سره وکتل

د گمرکونو لوی رئیس گندوز ولایت ته رسمي سفر وکړ

د عوایدو لوی ریاست د صنعت او سوداگری وزارت تخنیکي کارکوونکو ته روزنیز پروگرام جوړ کړ

د گمرکونو لوی رئیس د بلخ گمرک د چارو د ارزونې په موخه یاد ولایت ته سفر وکړ

تولید و اهمیت ارزش اقتصادی صادرات بادام در افغانستان

د افغانستان په تړاو د قزاقستان پرمختللي او پراخه تکلاره

د ماليې وزير د بلخ ولايت له والي سره وکتل

د ماليې وزير الحاج ملا محمد ناصر اخوند بلخ ولايت ته د خپل رسمي سفر په ترڅ كې، د دغه ولايت له والي حاجي محمد يوسف وفا سره وکتل. په دې كتنه كې، چې د بلخ ولايت مستوفي او يو شمېر نورو مسؤلينو هم حضور درلود، د ماليې وزير د بلخ له والي څخه مننه وكړه، چې د مستوفيتونو له مسؤلينو سره ښه همغږي لري او د عوايدو د راټولولو په برخه كې ورسره پوره همكاري كوي. په دې كتنه كې همدا راز، په بلخ ولايت كې د مالياتو د راټولولو پر بهير، د حيرتان گمرک پر وضعيت، د مستوفيت او ولايتي ادارو پر لا ښې همغږي، په بلخ ولايت كې د لگښتونو د كنټرول په موخه د جوړې سوي كمپنې پر اهميت او اړوند نورو مسائلو خبرې وسوې او د بلخ والي ډاډو څرگند كړ، چې په دغه ولايت كې د مالياتو راټولولو په پروسه كې به د اړوند مالياتي ادارو سره لازمي همكاري ته دوام وركوي؛ ترڅو ماليات پر وخت او شفاف ډول راټول او ملي خزانه ته وسپارل سي.

د شكايتونو اورېدلو رياست په تېره اوونۍ كې د ماليه وركوونكو ۱۹ شكايتونو ته رسېدنه كړې

د ماليې وزارت د گمرکونو او عوايدو معينيت اړوند د شكايتونو اورېدلو رياست، چې د ماليه وركوونكو د ماليې د وركړې اړوند ټولو شكايتونو ته د رسېدنې مسؤليت لري؛ په تېره اوونۍ كې ټي (۱۹) شكايتونو ته رسېدنه كړې ده. د شكايتونو اورېدلو رياست منظم تخنيكي او مسلکي كاري تيم لري، چې شكايتونو ته د رسېدنې او عملي څېړنو په موخه سيمې ته ځي او د شكايت اړوند ټول ابعاد په دقيق ډول څېړي؛ ترڅو د ماليه وركوونكو بشپړ رضاييت ترلاسه كړي. اوس ټول ماليه وركوونكي، چې د تثبيت سوي ماليې څخه رضاييت ونه لري كولاى سي، چې خپل شكايت دغه رياست ته وړاندې كړي.

د گمرکونو لوی رئیس کندوز ولايت ته رسمي سفر وکړ

د گمرکونو لوی رئیس الحاج مفتي عبدالمتین سعید د یوه پیلای په مشرۍ کندوز ولايت ته رسمي سفر وکړ او هلته ټي د کندوز گمرک د چارو د ارزونې تر څنگ د کندوز له والي مولوي نثار احمد نصرت او د یاد ولايت له یو شمېر سوداگرو سره جلا - جلا وکتل.

د گمرکونو لوی رئیس د کندوز ولايت د شېرخان بندر له سرحدي گمرک څخه د لیدني پر مهال د یاد گمرک مسؤلينو او کارکوونکو ته د همکارانو او اړوندو ادارو تر منځ د ښې همغږي رامنځته کولو، پر خپل وخت سره د مراجعینو ستونزو ته د رسېدنې او د سوداگريزو توکو د طی مراحلو د لا چټکتیا په برخو كې لازمي سپارښتنې وكړې. نوموړي د کندوز له والي سره په لیدنه كې د سوداگري په لا ودي او د سوداگرو ستونزو ته د رسېدو په اړه هر اړخیز بحث او خبرې وكړې. د گمرکونو لوی رئیس په دې سفر كې د کندوز ولايت له یو شمېر سوداگرو سره هم وکتل، چې په دې كتنه كې نوموړي د سوداگرو ستونزي واورېدلې او د ژر حل کېدو ډاډې وکړې. د یادوني وړ ده، چې د گمرکونو لوی رئیس له دې وړاندې هم بېلابېلو ولايتونو

د عوايدو لوی رياست د خوست ولايت د مستوفيت کارکوونکو ته روزنيز پروگرام جوړ کړ

د ماليې وزارت د عوايدو لوی رياست د سيستم رياست د تحليل او تطبيق آمريت تخنيكي کارکوونکو د (SIGTAS_ RMIS_TAIS) سيستمونو په برخه كې د خوست ولايت د مستوفيت کارکوونکو ته (۱۵) ورځنی روزنيز پروگرام جوړ کړ. د خوست ولايت د مستوفيت کارکوونکو وويل، چې د دې پروگرام په پلي کولو سره به په دې برخه كې د دوی ستونزي هوارې او مراجعینو ته به لا غوره خدمات وړاندې سي.

د عوايدو لوی رياست د صنعت او سوداگري وزارت تخنيكي کارکوونکو ته روزنيز پروگرام جوړ کړ

د عوايدو لوی رياست اړوند د سيستم رياست له لوري د صنعت او سوداگري وزارت په غوښتنه د دغه وزارت اتو تنو کارکوونکو ته د (اسيکوډا او سيکتاس) سيستمونو په برخه كې روزنيز پروگرام وړاندې سو. د دې پروگرام جوړولو موخه د دواړو ارگانونو ترمنځ د ښې همغږي رامنځته کول او مراجعینو ته د غوره خدمتونو وړاندې کول دي.

د گمرکونو لوی رئیس د بلخ گمرک د چارو د ارزونې په موخه یاد ولايت ته سفر وکړ

د گمرکونو لوی رئیس الحاج مفتي عبدالمتین سعید، چې د یوه تخنيكي پیلای په مشرۍ بلخ ولايت ته په رسمي سفر تللی، د بلخ گمرک د چارو د ارزونې تر څنگ ټي د دغه ولايت له یو شمېر سوداگرو سره هم لیدلي. نوموړي، د بلخ گمرک له کارکوونکو سره په لیدنه كې دوی ته د کارکوونکو تر منځ د لازمي همغږي رامنځته کېدو، د اسلامي اصولو سره سم د خپل صورت او سيرت د برابرولو، پر خپل وخت سره د خلکو ستونزو ته د رسېدنې او یو شمېر نورو موضوعاتو په اړه لازمي سپارښتنې وكړې. نوموړي د بلخ ولايت له یو شمېر سوداگرو سره په لیدنه كې د ځينو افلامو د تعرفې، گمرکي طی مراحلو او په ځينو نورو برخو كې د دوی ستونزي واورېدې، چې د گمرکونو لوی رئیس له لوري شته امکاناتو ته په کتو سره د ژر حل کېدو ډاډو وکړل سو. د یادوني وړ ده، چې د گمرکونو لوی رئیس موده وړاندې کندوز ولايت ته هم سفر کړی وو او هلته ټي د گمرک د چارو د ارزونې تر څنگ د کندوز له والي او یو شمېر سوداگرو سره هم لیدنه كړې وه.

د کندهار او نیمروز گمرکونو د گرځنده څارني کارکوونکو بېلابېل قاچاقي توکي نیولي دي

د کندهار او نیمروز گمرکونو د گرځنده څارني څیرکو او زوړو کارکوونکو د یادو ولایتونو په بېلابېلو سیمو كې یو شمېر قاچاقي توکي، چې افغانستان ته په پټه راوړل کېدل کشف او نیولي دي. په نیول سوو توکو كې شاوخوا (۳۰) ټنه مالټي، (۶۷) ټنه شیریني باب، (۲۰۷۵) کیلو گرامه طبي درمل، (۲۲۰۰) کیلو گرامه ټوکر، (۸۵۰) کیلو گرامه پلاستیک (۲۰۷۷۱) کیلو گرامه چاکلېټ او ککو او (۹۶۰) کیلو گرامه رُب شامل دي. نیول سوي توکي د نورو اجزاآتو لپاره د کندهار او نیمروز گمرکونو ته سپارل سوي دي.

د گمرکونو لوی رئیس د اقبيني گمرک له چارو څخه لیدنه وکړه

د گمرکونو لوی رئیس الحاج مفتي عبدالمتین سعید، چې د تخنيكي پیلای په مشرۍ فاریاب ولايت ته په رسمي سفر تللی، د اقبيني گمرک له چارو څخه د ارزونې تر څنگ ټي د یاد ولايت له یو شمېر سوداگرو سره هم وکتل. د گمرکونو لوی رئیس د فاریاب ولايت له یو شمېر سوداگرو سره په لیدنه كې په گمرکي چارو كې د دوی ستونزي واورېدې، چې د نوموړي له لوري د ژر حل کېدو ډاډو وکړل سو. د فاریاب ولايت سوداگرو غوښتنه وكړه، چې د سوداگريزو توکو د چټک طی مراحلو لپاره دي د اقبيني گمرک كاري وخت زیات کړل سي. د گمرکونو لوی رئیس دوی ته ډاډو وکړ، چې ژر به شته امکاناتو ته په کتو سره د یاد گمرک كاري وخت زیات کړي.

اړونیزه

تولید و اهمیت ارزش اقتصادی صادرات بادام در افغانستان

دوکتور محمد اکبر نادرپور

عربی، پاکستان و کشور های جنوبی آسیا می باشند. با اینکه ارزش اقتصادی و میزان صادرات بادام در سال های اخیر بین (۵ تا ۶) هزارتن به ارزش (۳۵) میلیون دالر امریکای بوده است. به این معنا هر کیلو بادام افغانستان با پوست خشک در بازار های جهانی با قیمت (۶،۵) دالر به فروش رسیده است. بادام از جمله یی میوه جات خشک و با ارزش افغانستان است که در سال های جنگ و نا امنی این محصول به شکل پراکنده جمع آوری و به قیمت بسیار پائینی به فروش می رسید. با آمدن حکومت امارت اسلامی افغانستان، تأمین صلح و امنیت سراسری در کشور، باغداران توانسته اند در سال های اخیر بعد از جمع آوری محصولات خویش به راحتی بادام شان را در بازار های ملی افغانستان با مفاد بلند برای تجاران ملی و بین المللی با قیمت مناسب به فروش به رسانند که خود نمایانگر رضایت باغداران و تولید کنندگان محصولات بادام را در داخل کشور، تغییر و بهبود وضعیت اقتصادی باغداران را نشان می دهد. بادام که با ارزش ترین محصول اقتصادی در جهان به حساب می آید، تولید جهانی آن در سال (۲۰۲۰) در حدود (۴،۱۴) میلیون تن تخمین گردیده بود، که (۵۷) فیصد تولید بادام مربوط به کشور ایالات متحده آمریکا تعلق می گرفت و سایر تولید کنندگان محصولات بادام که شامل کشور های، اسپانیا، استرالیا، ایران، ترکیه و مراکش می باشند (۲۶) فیصد تولیدات محصولات بادام را در جهان به خود اختصاص داده اند. از اینرو بادام بیحد یک محصول با ارزش، در آمد زا، پر منفعت برای تولید کنندگان، ایجاد کننده شغل، تقویت کننده اقتصاد، توزیع عادلانه ای عاید برای باغداران، تجاران محلی و بین المللی در عرصه تجارت و کسب و کار این محصول با ارزش و بهبود وضعیت اقتصادی جامعه افغانستان در عرصه تولید و تجارت آن به سطح ملی می باشد.

محصول بادام کمتر نماید جایگاهی بازار های هندوستان را کشور های ایالات متحده آمریکا و کشور استرالیا با افزایش سهم صادرات شان می تواند بازار های هندوستان را تحت تاثیرات خود در آورده. سهم بازار بادام افغانستان را در مارکیت های هندوستان کاهش دهد. تجزیه و تحلیل ما نشان میدهد، جریان صادرات و بازرگان تجارت بادام افغانستان باید تلاش نمایند تا محصول بادام را که جایگاهی خوب در مارکیت های بین المللی به خصوص مارکیت های هندوستان پیدا کرده است، فرصت ها را برای بهبود کمیت و کیفیت محصول در نتیجه بهبود تقاضا و بازاریابی آن با بسته بندی مناسب و قابل قبول برای بازار های صادراتی که صادر کننده آن را تعیین می نماید، کدام نوع بادام با کدام بازار صادراتی توافق دارد آن محصول را افزایش و صادرات را بهبود بخشد. همچنین مارکیت های بزرگ جذب کننده محصولات صادراتی بادام افغانستان، شامل کشور های هندوستان، امارت متحده

(۲۵،۵) میلیون دالر آمریکایی قرار دارد. بادام کاغذی که مزه خاص خود را دارد، بهترین جایگاهی را در بازار های بین المللی در مارکیت های مختلف به خود جلب نموده است. همچنین بادام پوست دار بعد از آمریکا، استرالیا، هانک کانگ، پرتقال، اسپانیا، ایتالیا، ویتنام در رده نهم با فیصدی (۰،۲۱)، با ارزش (۶) میلیون دالر آمریکایی طی سال ۱۴۰۰ قرار دارد. بررسی هایکه توسط سازمان خوراکه زراعت و صنونیت غذا ارائه شده، افغانستان در بخش تولید محصولات بادام در فهرست کشور های تولید کننده یی بادام جهان قرار داشته که تولید داخلی افغانستان در بخش بادام به (۲) فیصد می رسد و در سال های اخیر روند رشد سریع بادام را نشان می دهد. نکته کلیدی اینست که بهترین بازار برای محصولات بادام افغانستان کشور هندوستان بوده و بهترین فرصت را در امور صادرات جهت رشد و افزایش صادرات آن فراهم می نماید. با این حال رقابت سختی در بازار های جهانی وجود داشته در صورتیکه افغانستان سهم خویش را در عرصه صادرات

افغانستان کشوری است دارای منابع سرشار طبیعی، احاطه شده با کوه های ارتفاع بلند، موقعیت استراتژیک آن قلب آسیا، بزرگترین تولید کننده یی محصولات زراعتی و باغداری می باشد، بادام یکی از محصولات عمده باغداری در افغانستان به حساب می آید و بهترین محصول اقتصادی پرمفعت برای باغداران در کشور بوده، بزرگترین مشتری بادام افغانستان کشور های مختلف جهان و به خصوص کشور هندوستان می باشد، صادرات این محصول نسبت به اکثر تولیدات و محصولات دیگر زراعتی و باغداری از اهمیت اقتصادی بهتر برخوردار است. تولید کنندگان محصولات بادام، رضایت کامل را در عرصه تولید این محصول با ارزش و پر منفعت اقتصادی می دانند، بادام به مقایسه زردالو، شفتالو، انگور، سیب، انار و سایر محصولات باغداری، در فی واحد زمین زراعتی نسبت به دیگر محصولات عاید بیشتر را دارا می باشد. از اینرو محصولات بادام بیحد یک محصول با ارزش و برخوردار از اهمیت اقتصادی در جامعه افغانستان می باشد. بعد از تولید این محصول با ارزش، بازار های داخلی کشور بهترین فرصت برای عرضه آن بوده و تقاضاکنندگان آن در داخل با علاقمندی خاص بادام را خریداری و مصرف می نمایند. اما در جهان مصرف کنندگان بادام روبه افزایش بوده و این خود فرصت صادرات را به کشور های مختلف تولید کننده و غیر تولیدی مساعد می نماید. جامعه افغانستان می تواند از بابت صادرات محصولات بادام عاید هنگفت را کماپی نموده، این عاید میتواند در رشد و عاید سرانه خانواده زراعت پیشه تغییرات مستقیم را بوجود آورد، با توجه به اهمیت بادام و تولید آن، صادرات مغز بادام از افغانستان با کشور های مختلف جهان، بعد از آمریکا، اسپانیا، استرالیا، هانک کانگ، جرمنی، هلند، ایتالیا، ترکیه، بلجیم، چیلی وکشور ایران در ردیف دوازدهم نظر به فیصدی (۰،۳۵) و با ارزش

اعلانات داوطلبی

د داوطلبی خبرتیا

افغانستان اسلامي امارت د مالي وزارت په شرايطو برابر ټولو داوطلبانو ته بلنه ورکوي، چي د عوايدو لوی رياست اړوند د مالياتي حوزو لپاره د (۴۰) عراده موټر سايکلونو د تهیه او تدارک (Rebid-۰۸۲-NCB/G) دئ او د داخلي پرائيستي داوطلبی په بڼه ترسره کېږي برخه واخلي او شرطپاڼه ئې په پښتو او دري ژبه د فلش يا ميموري له لاري د شرطپاڼي له شرايطو او د تدارکاتو له قانون او طرزالعمل سره سم له لاندې پتو څخه ترلاسه کړي. تر داوطلبی وړاندي جلسې ټاکلې نېټه: ۱۸ دلو ۱۴۰۲ د سهار ۱۰:۰۰ بجي. د آفرگشايي ټاکلې نېټه: د دلو ۱۴۰۲/۲۹ د سهار ۱۰:۰۰ بجي. د آفر تضمين: ۱۲۸۰۰۰ (يو لک او اتويشت زره) افغانی. ځای: پښتونستان واک، د مالي وزارت، دوهم پور، د تدارکاتو رياست - د تدارکاتو مشاوريت - پښتونستان واک. د اړيکو شمېرې: ۰۲۰۲۹۲۴۱۵۶ په ځنډ رسېدلي او انټرنټي آفرونه نه منل کېږي.

اعلان داوطلبی

وزارت مالیه امارت اسلامی افغانستان از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت می نماید تا در داوطلبی پروژه (تخلیه و بارگیری اموال گمرکی در گمرک های کندهار و سپین بولدک) دارای نمبر تشخیصیه (Rebid-۰۹۵-NCB/NCS/۱۴۰۲/MOF) که به روش داوطلبی باز داخلی صورت می گیرد اشتراک نموده و شرطنامه را به لسان پشتو و دری ذریعه ای فلش ميموری از آدرس ذیل مطابق شرایط شرطنامه، قانون و طرزالعمل تدارکات عامه اجراء می گردد بدست آرند. جلسه قبل از آفرگشایی: تاریخ ۱۸/دلو ۱۴۰۲ ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر می باشد. تاریخ مشخص آفرگشایی: تاریخ ۲۸/دلو ۱۴۰۲ ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر میباشد. تضمین آفر: به مبلغ ۲۵۰,۰۰۰ (دو صد و پنجاه هزار) افغانی میباشد. آدرس: وزارت مالیه چهارراهی پښتونستان - ریاست تدارکات، مشاوریت تدارکات منزل دوم. شماره تماس دفتر: ۰۲۰۲۹۲۴۱۵۶

اعلان داوطلبی

وزارت مالیه امارت اسلامی افغانستان از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت می نماید تا در داوطلبی پروژه (تخلیه و بارگیری اموال گمرکی در گمرک های کندهار و سپین بولدک) دارای نمبر تشخیصیه (Rebid-۰۹۵-NCB/NCS/۱۴۰۲/MOF) که به روش داوطلبی باز داخلی صورت می گیرد اشتراک نموده و شرطنامه را به لسان پشتو و دری ذریعه ای فلش ميموری از آدرس ذیل مطابق شرایط شرطنامه، قانون و طرزالعمل تدارکات عامه اجراء می گردد بدست آرند. جلسه قبل از آفرگشایی: تاریخ ۱۸/دلو ۱۴۰۲ ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر میباشد. تاریخ مشخص آفرگشایی: تاریخ ۲۸/دلو ۱۴۰۲ ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر میباشد. تضمین آفر: به مبلغ ۲۵۰,۰۰۰ (دو صد و پنجاه هزار) افغانی میباشد. آدرس: وزارت مالیه چهارراهی پښتونستان - ریاست تدارکات، مشاوریت تدارکات منزل دوم. شماره تماس دفتر: ۰۲۰۲۹۲۴۱۵۶

د څلورمي ناحیې اړوند باغ بالا سیمه کي د

موازي (۱۶۰،۱۵) جریبه ځمکي د داوطلبی

خبرتیا

د مالي وزارت د دولتي املاکو لوی رياست د کابل ښاروالی څلورمي ناحیې اړوند باغ بالا سیمه کي موازي (۱۶۰،۱۵) جریبه ځمکه او ترانگي په سر ترلې آفر داوطلبی ته سپاري. هغه حقيقي او حکمي وگړي، چي د دې ځمکي په کرایه نیولو غوښتونکي دي، کولای سي خپلي غوښتني د خبرتیا د خپرېدو له نېټې وروسته د (۲۱) ورځو په موده کي د پامیر سینما (۱۴) پوړيزي ودانی څلورم پوړ د دولتي املاکو لوی رياست ته وسپاري او همدا راز شرطپاڼه د (۳۰۰۰) افغانیو په بدل کي له بیرته ورکړي پرته ترلاسه کړي.

Customs Exports Increase in First 10 Months of Current FY1402

In the first 10 months of 1402 fiscal year, exports worth more than 122 billion Afs have been made to various countries, due to the facilities created on behalf of MoF for traders in the country's customs and the serious struggle against corruption.

Exports include

- fruits worth about 43 billion Afs,
- cotton worth 16 billion Afs
- and vegetables worth 17 billion Afs

which have been exported to Pakistan, India and the UAE.

MoF has always tried to create necessary facilities for domestic and foreign businessmen in the customs proceedings, so that the traders can easily complete the customs processing of commercial goods within a short period of time.

Sum	Billions Afs
Export Items	122.633

د افغانستان په تړاو د قزاقستان پرمختللي او پراخه تگلاره

د ډیپلوماټ - THE DIPLOMAT په نوم جاپانۍ رسنۍ د افغانستان او قزاقستان د سوداګرۍ په اړه یوه اوږده مقاله یا تحلیلي لیکنه خپره کړې ده او بېلابېلو سوداګریزو او ترانسپورتي برخو ته ښې په کښې اشاره کړې ده، چې منځپانګه ښې په تولید ډول د افغانستان او قزاقستان پر سوداګریزو اړیکو را څرخي. مقاله لیکي، چې د افغانستان بازار او د یوې سوداګریزې لارې په توګه، چې مرکزي اسیا د جنوبي اسیا له بندرونو سره نښلوي، د قزاقستان له پاره خورا مهم ګڼل کېږي؛ ځکه چې قزاقستان له داخلي او خارجي ننگونو او خطرونو سره مخ دی او غواړي له دې حالت سره مقابله وکړي. د قزاقستان له پاره د افغانستان بازار او موقعیت دواړه اړین دي، چې وایي: د افغانستان بازار (د صنعتي او کرنیزو محصولاتو د واردونکي په توګه) او د

پام وړ زیاتوالی راغلی دی؛ نو ځکه په ډیسمبر کې قزاقستان طالبان له تور نوملړ (لیسټ) څخه و ایستل. له افغانستان سره د سوداګرۍ د ډېرښت په اړه داسې کارې: «په (۲۰۲۲) ز کال کې د افغانستان او قزاقستان تر منځ د سوداګرۍ کچه (۹۸۷.۹) میلیونه ډالرو ته رسېدلې وه، چې د پروسېر کال په پرتله دوه برابره، (۴۷۴.۳) میلیونه ډالره ده». د (۲۰۲۳) ز تر نومبر پورې د دواړو هیوادونو تر منځ سوداګرۍ (۵۸۳) میلیونو ډالرو ته را کښته سوې وه. د (۲۰۲۳) ز په (مې میاشت) کې له افغانستان سره د سوداګرۍ په اړه د قزاقستان د لومړي وزیر مرستیال او د سوداګرۍ د پرورښت وزیر (سپریک ژومنگارین) وویل: «سیاست سیاست دی، اقتصاد اقتصاد دی». مقاله وایي، چې له دې څخه موخه دا وه، چې پرته له دې، چې د طالبانو حکومت په رسمیت وپېژني او د دوی له کورنیو پالیسیو سره موافق نه وي، دا ممکنه ده، چې دوه اړخیزه سوداګریزې اړیکې ګټورې وي؛ ځکه چې دا دواړو خواوو ته ګټه رسوي. د (۲۰۲۳) ز په جنوري کې افغانستان ته د (۱۳۳.۸) میلیونه ډالرو په ارزښت د ډېزلي-برېښنايي رېل ګاډي یا اورګاډي (لوکوموتیو) صادرولو له امله افغانستان د قزاقستان له (۱۰) غوره سوداګریزو شریکانو څخه سو. قزاق - افغان سوداګریز فورم د (۲۰۲۳) ز کال په ابرېل کې جوړ سو، د فورم په ترڅ کې دوی په کابل کې د سوداګرۍ خونې د پرانیستلو اعلان وکړ. د «ترانسپورټ او لوژسټیک په برخه کې د قزاقستان ګټې» تر سرلیک لاندې په افغانستان کې د اورګاډي پټلۍ ته اشاره هم سوې ده، چې وایي: «قزاقستان لادمخه د افغانستان د رېل پټلۍ د ظرفیت په بیا رغولو کې مرسته کړې ده. د افغانستان د اوسپني پټلۍ ادارې او قزاقستاني شرکت د (۲۰۲۳) ز په اکتوبر کې له روزانک سټیشن څخه تر رباطریان سټیشن (۴۳ کیلومتره) پورې د اورګاډي پټلۍ د یوې څانګې د جوړولو د کار د بیا پیلولو تړون لاسلیک کړ». تر رېل پټلۍ وروسته قزاقستان د افغانستان د کانونو په اړه هم خوشبین دی او وایي، چې افغانستان د مسو، سرو زرو، قیمتي ډبرو او نورو زېرمو له پلوه بلای دی. د امریکا د جیولوجیکي سروې ادارې (USGS) د افغانستان یوازې د (۳۰٪) خاوري د سروې پر بنسټ د دغه ملک د سرچینو شتمني شاوخوا یو تریلیون ډالره اټکل کړي ده. مقاله په پایله کې یوه داسې کرښه هم کارې: «که چېرې په افغانستان کې نسبي سوله دوام پیدا کړي؛ نو د افغانستان په تړاو به د قزاقستان تگلاره په عملي توګه د همکاری له تقویت سره مخ سي».

Minister of Finance Inaugurates Construction of Parking Lot Worth 47.5 mln Afs at Balkh Customs

Minister of Finance Alhaj Mullah Muhammad Naser Akhund, who went to Balkh province on an official visit, has inaugurated the construction of a car parking area at the customs office of the Balkh province, which worths 47.5 million Afs. In the opening meeting, the Governor of Balkh, Haji Muhammad Yusuf Wafa; the General Director of Customs, Alhaj Mufti Abdul Matin Saeed; the Director of Chamber of Investment and the officials of some local bodies also participated. Besides encouraging the traders, Balkh governor said that under the guidance of the leadership of the IEA, all bodies are obliged to provide necessary facilities to traders and investors in various fields. "Our effort is to start similar projects in other customs offices of the country in order to boost trade in the country and provide necessary facilities to the businessmen," said the minister of finance.

In addition to sharing the technical information of this project, Saeed has told that the General Directorate of Customs is trying to create all possible facilities for traders in the country's customs and pledged that they are ready to admit all legal demands of the traders within the available possibilities. The project of Balkh Customs car parking area is implemented on about 7.5 Jiribs (acres) of land, which will be completed within the next seven months and the parking area is going to be concreted basically. Notably, the budget of this project is paid from the development budget of the Ministry of Finance.